

Vergaderjaar 2022–2023

30 977

AIVD

Nr. 165 HERDRUK¹

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 december 2022

Hierbij informeren wij u over de stand van zaken inzake de gezamenlijke huisvesting voor de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) op de locatie Zoetermeer, op de locatie Den Haag (Frederikkazerne) en de locatie Leidschendam. Met deze brief geven wij invulling aan de toezegging die is gedaan tijdens het debat over IVD-aangelegenheden met de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de vaste commissie voor Defensie van 29 juni 2022 (Kamerstuk 30 977, nr. 164).

Ten aanzien van de gezamenlijke huisvesting door beide diensten is vorig jaar besloten tot huisvesting op twee locaties (in plaats van het samenwerken onder één dak). Dit betreft de locaties Zoetermeer en nieuwbouw op de Frederikkazerne in Den Haag. Dit besluit is genomen, omdat niet kon worden voldaan aan de eerder vastgestelde randvoorwaarden ten aanzien van kwaliteit, tijd en geld van één grote gezamenlijke locatie. Uw Kamer is over het streven tot gezamenlijke huisvesting te komen op meerdere locaties geïnformeerd bij brief van 4 juni 2021 (Kamerstuk 30 977, nr. 160). Gezamenlijke huisvesting (op verschillende locaties) verstevigt de samenwerking van de AIVD en de MIVD en komt ten goede aan de gezamenlijke taakoefening.

Door de groei van de AIVD en de MIVD vanwege de toekenning van extra middelen in het Coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77), is het noodzakelijk om eerder dan gepland te voorzien in extra huisvesting. Er is extra permanente huisvesting nodig om deze nieuwste groei volledig te kunnen opvangen. Deze extra huisvesting moet bovendien eerder beschikbaar zijn dan de oplevering nieuwbouw Frederikkazerne, die is gepland in 2030, om de nieuwe medewerkers tijdig een plaats te kunnen geven. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) heeft de afgelopen periode de mogelijkheden daarvoor onderzocht. Hiervoor komt de locatie

¹ i.v.m. een correctie in de plaatsing van de voetnoot.

Leidschendam in aanmerking. Het gaat hier om het voormalig onderkomen van de AIVD, waar tot het eind van dit jaar het Libanon-tribunaal is gevestigd.

Stand van zaken huisvesting Zoetermeer

Zoals hierboven vermeld blijft de locatie Zoetermeer behouden. Deze locatie zal worden gemoderniseerd en gerenoveerd.

Stand van zaken huisvesting Den Haag

Tussen het RVB en de gemeente Den Haag vindt momenteel overleg plaats over hoe het project op de beschikbare kavel kan worden ingepast. Ondertussen wordt door een ontwerpteam gewerkt aan het voorlopig ontwerp. Hierbij worden de uitgangspunten uit het Programma van Eisen vertaald in een meer concreet beeld van de te realiseren gebouwen. Naar verwachting is het voorlopig ontwerp in 2023 gereed, waarna met het definitief ontwerp en het technisch ontwerp wordt gestart. Hiervan is afronding voorzien in 2024. In deze fase van het ontwerp moet ook een omgevingsvergunning voor bouw en sloop worden aangevraagd. Uiteraard kunnen belanghebbenden hiertegen bezwaar en beroep aantekenen. Op het moment dat de benodigde vergunningen zijn verkregen dan wel de sloopmelding is gedaan, kan worden gestart met de sloop van de bestaande gebouwen en met het bouwrijp maken van de grond. Op basis van de huidige planning wordt uitgegaan van een eindoplevering van de nieuwbouw op de Frederikkazerne in 2030. Aansluitend kan de nieuwbouw volledig in gebruik worden genomen.

De aanbesteding van de opdrachten voor de nieuwbouw op de Frederikkazerne vallen onder het toepassingsbereik van de Aanbestedingswet op Defensie- en Veiligheidsgebied (ADV). Deze opdrachten zullen op grond daarvan zonder voorafgaande aanbestedingsprocedure worden gegund.

Stand van zaken huisvesting Leidschendam

Het aantrekken van het voormalig onderkomen van de AIVD als permanente locatie, maakt dat een aantal stappen sneller kan worden genomen. Het pand heeft immers al een bepaald niveau aan veiligheidsvoorzieningen. Niettemin moet een aantal zaken toch gemoderniseerd of geheel vernieuwd worden om aan de huidige en toekomstige (veiligheids)eisen van de AIVD en de MIVD te voldoen, zoals het ICTnetwerk. Het is de verwachting, dat de locatie Leidschendam begin 2023 door het RVB aan de AIVD en de MIVD wordt overgedragen. Hierna worden de ontwerp- en vervolgens de verbouwingswerkzaamheden gestart. Het streven is om dit gebouw uiterlijk in 2025 in gebruik te kunnen nemen. De middelen hiervoor zijn beschikbaar binnen de begrotingen van BZK en Defensie.

Een meer uitgebreide onderbouwing van bovengenoemde zaken staat opgenomen in de vertrouwelijke bijlage bij deze brief².

De Kamer zal in het vervolg over de voortgang van de voorstaande projecten worden geïnformeerd via de reguliere rapportages, zoals het (open) jaarverslag en/of -plan van de AIVD en de MIVD.

² Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 2 november 2022 geconstateerd, dat de bouwvrijstelling niet mag worden gebruikt bij bouwprojecten. De consequenties van deze uitspraak voor de gezamenlijke huisvesting AIVD-MIVD worden in kaart gebracht.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.G.J. Bruins Slot

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren